

Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

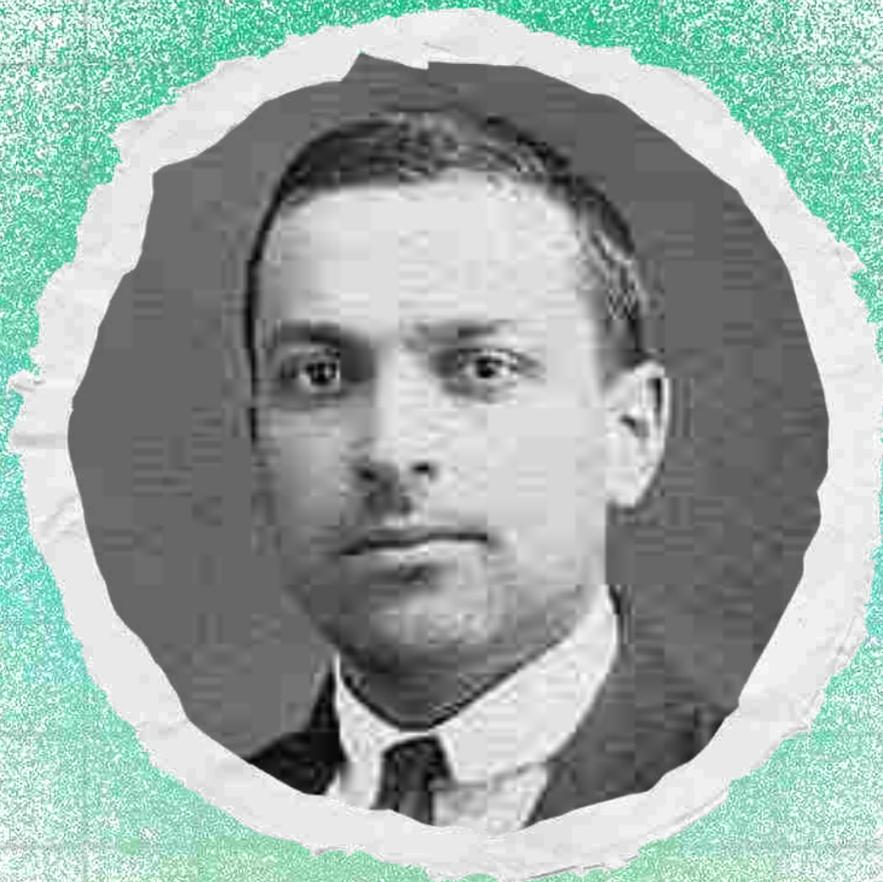
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИХОВАНЦЯ: ВИКЛИК ЧАСУ

**ОКСАНА ЛІХУТА,
МЕТОДИСТ МЕТОДИЧНОГО ВІДДІЛУ**

**КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
СТАЛА НЕ ПРОСТО ВАЖЛИВОЮ - ВОНА
СТАЛА **ЖИТТЄВО НЕОБХІДНОЮ****

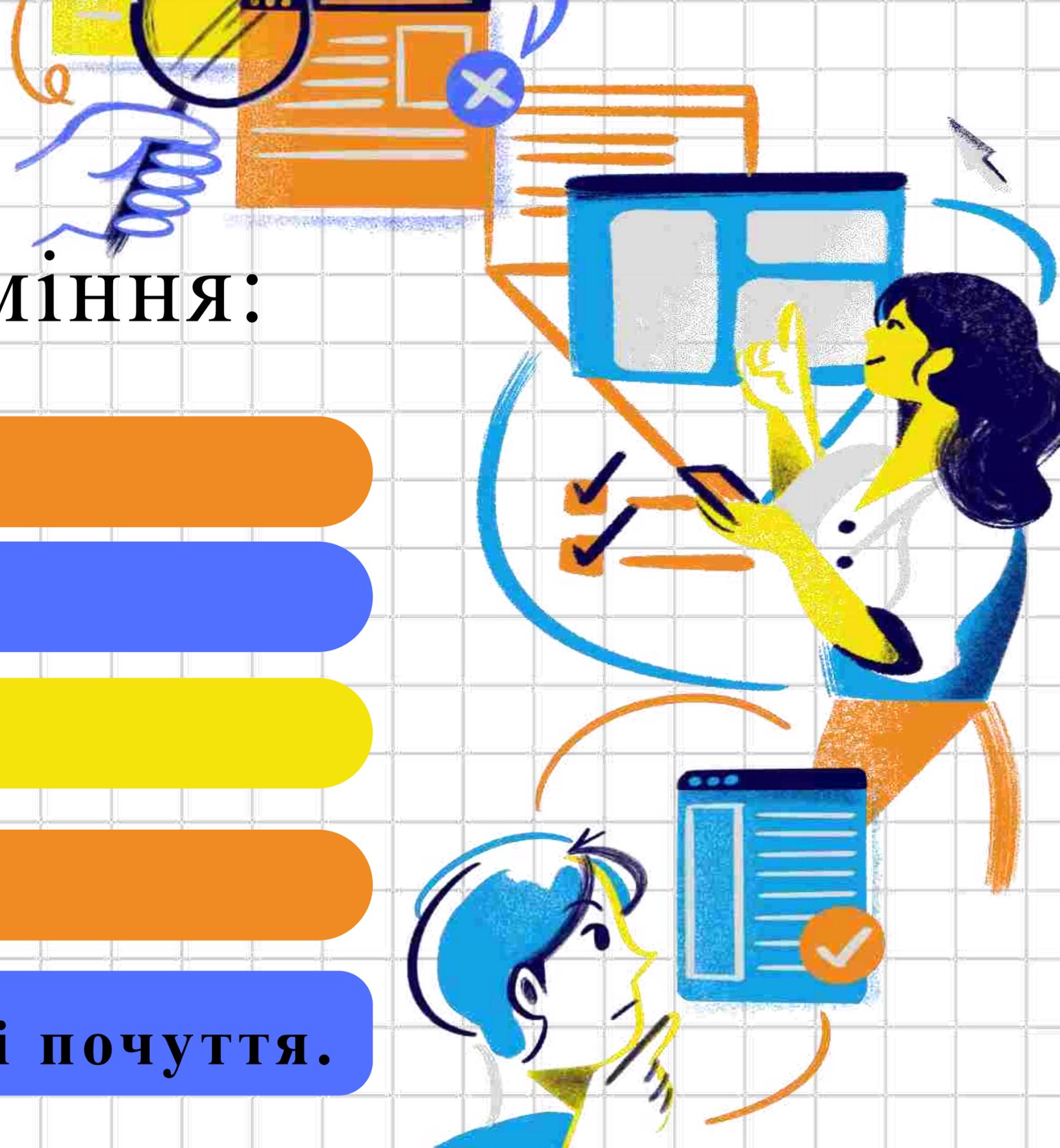
Лев Семенович Виготський

КОМУНІКАЦІЯ – ЦЕ НЕ ПЕРЕДАВАННЯ
ІНФОРМАЦІЇ, А ТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО
ЗНАЧЕННЯ

Діти втратили вміння:

- **говорити;**
- **слухати;**
- **домовлятися;**
- **співпрацювати;**
- **висловлювати думки і почуття.**

Діти:

- уникають діалогів;
- важко формулюють думки;
- спілкуються короткими фразами;
- емоції «застрагають» всередині;
- зростає агресивність або замкнутість.

КОМУНІКАТИВНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ДІТЕЙ:

- **страх висловитись;**
- **труднощі з формулюванням думки;**
- **короткі, шаблонні фрази;**
- **залежність від гаджетів;**
- **небажання брати участь у діалозі;**
- **брак словникового запасу;**
- **нездатність слухати;**
- **невміння просити про допомогу.**

Комунікативна компетентність –
це здатність людини ефективно взаємодіяти
з іншими, використовуючи мовні, емоційні,
невербальні та соціальні навички.

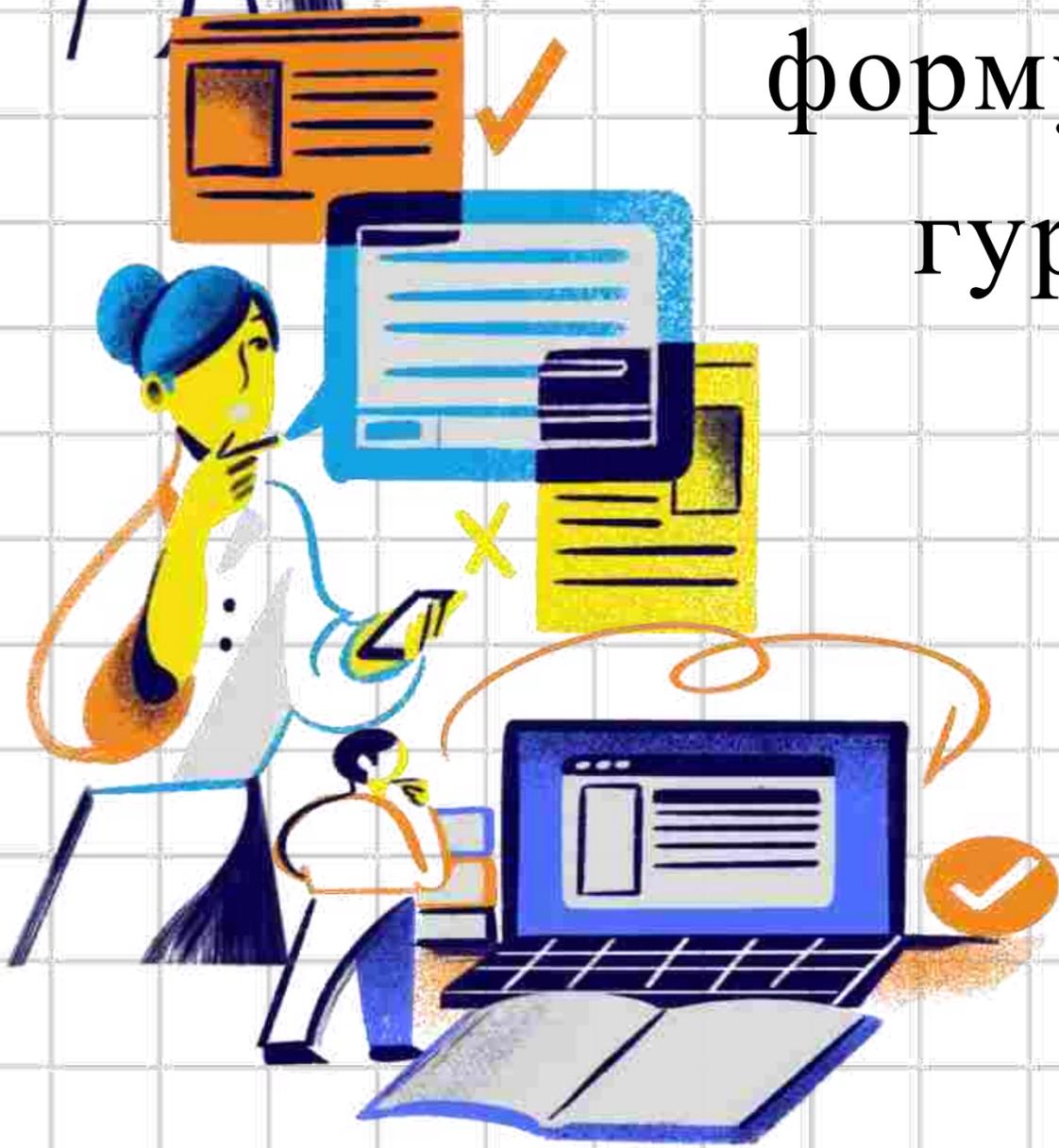
Позашкільна освіта – унікальна.

У гуртках:

- діти працюють у команді;
- обговорюють творчі ідеї;
- презентують свої роботи;
- вчаться аргументувати рішення;
- взаємодіють з різними віковими групами;
- набувають досвіду співпраці без страху.

Комунікативна компетентність –
це універсальна навичка, яка
формується у будь-якому профілі
гуртків, незалежно від виду
діяльності.

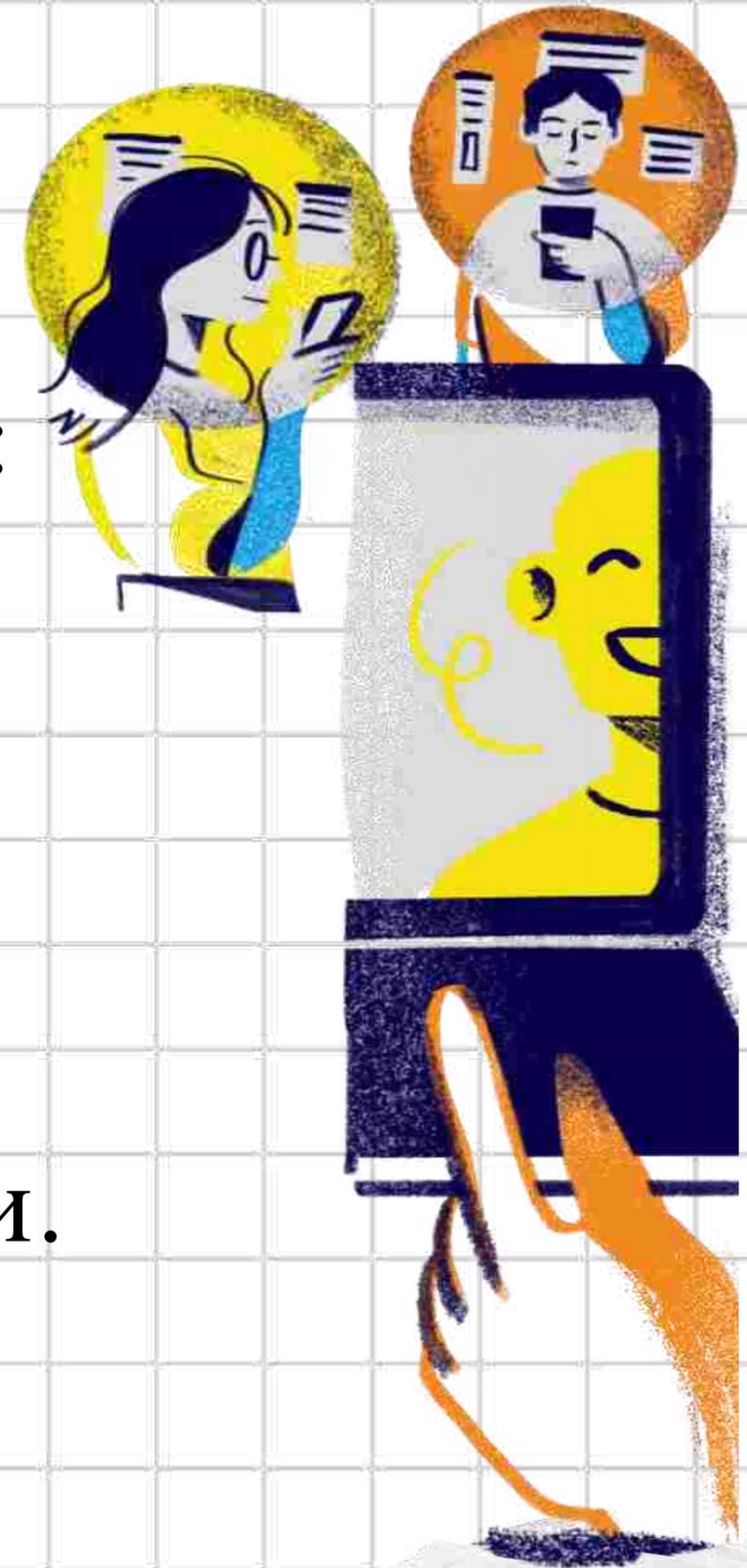
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ -

ЦЕ ЗДАТНІСТЬ:

- висловлювати думки зрозуміло й логічно;
- слухати та чути;
- користуватися невербальними сигналами;
- адаптувати стиль мовлення до ситуації, віку співрозмовника, формату спілкування;
- будувати діалог.

Фактори, що впливають на
комунікативний розвиток вихованця:

1. сім'я;
2. педагог;
3. група однолітків;
4. освітній простір гуртка;
5. цифрове середовище;
6. психоемоційний стан дитини.

Комунікація у позашкільлі має будуватися на **принципах**:

- *довіри* – дитина не боїться говорити;
- *партнерства* – педагог не диктує, а спрямовує;
- *діалогічності* – кожен має право на голос;
- *активності* – дитина бере участь, а не «присутня»;
- *підтримки* – ніхто не критикується за помилки;
- *творчості* – цікаві завдання відкривають комунікацію;
- *емоційної безпеки*.

Василь Сухомлинський

УЧИТЕЛЬ – ЦЕ ЛЮДИНА, СЛОВО ЯКОЇ
ЗАЛИШАЄТЬСЯ У ПАМ'ЯТІ ДИТИНИ НА
ВСЕ ЖИТТЯ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ ГРУПКИ -
це фундамент будь-якої взаємодії.

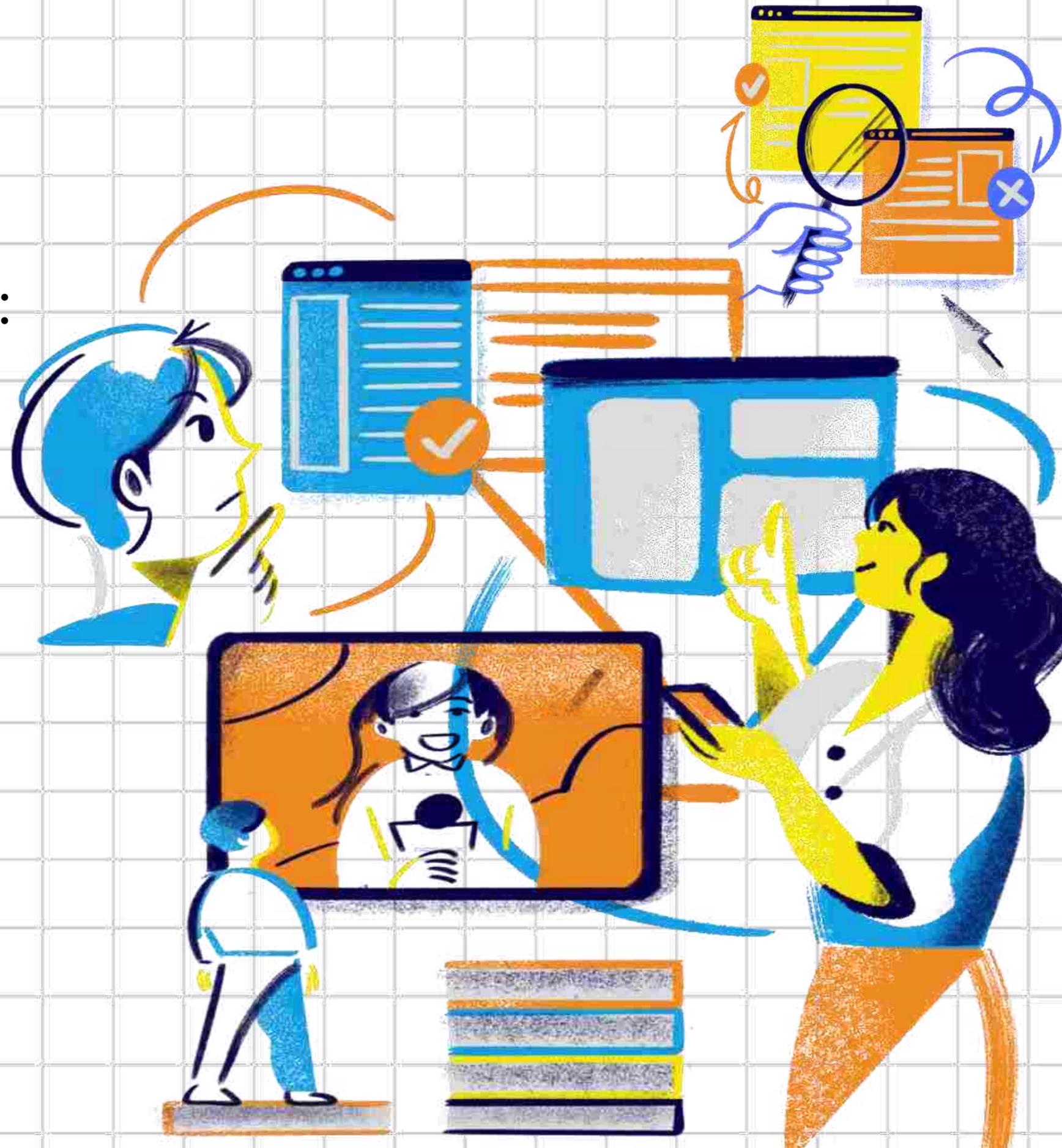

**КОМУНІКАЦІЯ НА ЗАНЯТТІ –
Не мета, а інструмент діяльності.**

ФОРМИ СПІЛКУВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ:

- фронтальна;
- групова;
- парна;
- індивідуальна;
- творча.

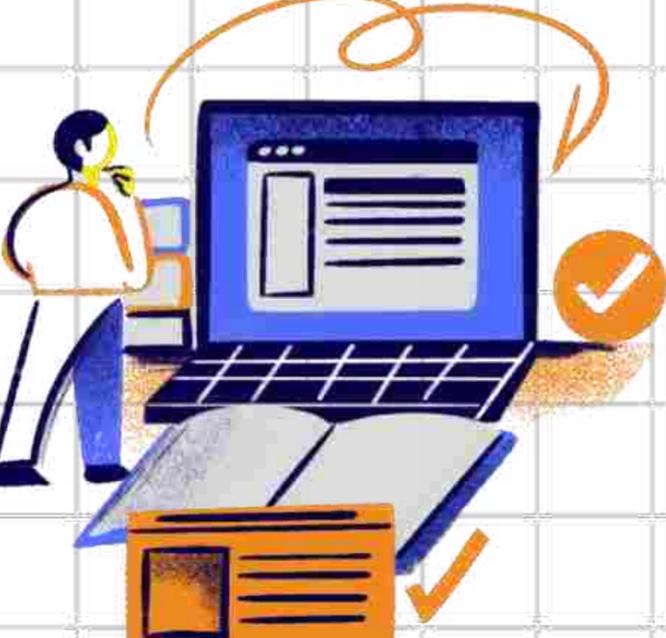

**70% ІНФОРМАЦІЇ ЛЮДИНА
СПРИЙМАЄ НЕВЕРБАЛЬНО.**

Діти вчаться:

- читати міміку;
- розуміти настрій інших;
- контролювати свою жестикуляцію;
- говорити «мовою тіла».

ОНЛАЙН - НОВА РЕАЛЬНІСТЬ ПОЗАШКІЛЛЯ.

ЦИФРОВА КУЛЬТУРА:

- правила переписки;
- етикет у відеоконференціях;
- безпечна комунікація в соцмережах;
- повага до чужих кордонів онлайн.

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

- рольові ігри;
- дискусії;
- творчі завдання;
- робота в групах;
- проєктні роботи;
- дебати;
- рефлексія;
- презентації;
- мозкові штурми.

ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

- **системність;**
- **поступовість;**
- **актуальність;**
- **діяльнісний підхід;**
- **позитивний досвід.**

Похвала, підтримка, відсутність критики —
фундамент успіху.

КОМУНІКАЦІЯ – це комплексне утворення, і розвивати її потрібно з різних боків.

Мовленнєвий компонент про:

- активний словниковий запас;
- точність висловлювання;
- логічність і послідовність.

Соціокультурний компонент:

- уміння враховувати ситуацію;
- комунікативні норми;
- культура спілкування.

Стратегічний компонент:

- подолання труднощів у спілкуванні;
- вміння ставити уточнювальні питання;
- навичка «перепарафразувати».

Когнітивний компонент:

- логічне мислення;
- критичне мислення;
- аргументація.

Емоційно-чуттєвий компонент:

- емоційний інтелект;
- емпатія;
- уміння слухати;
- саморегуляція.

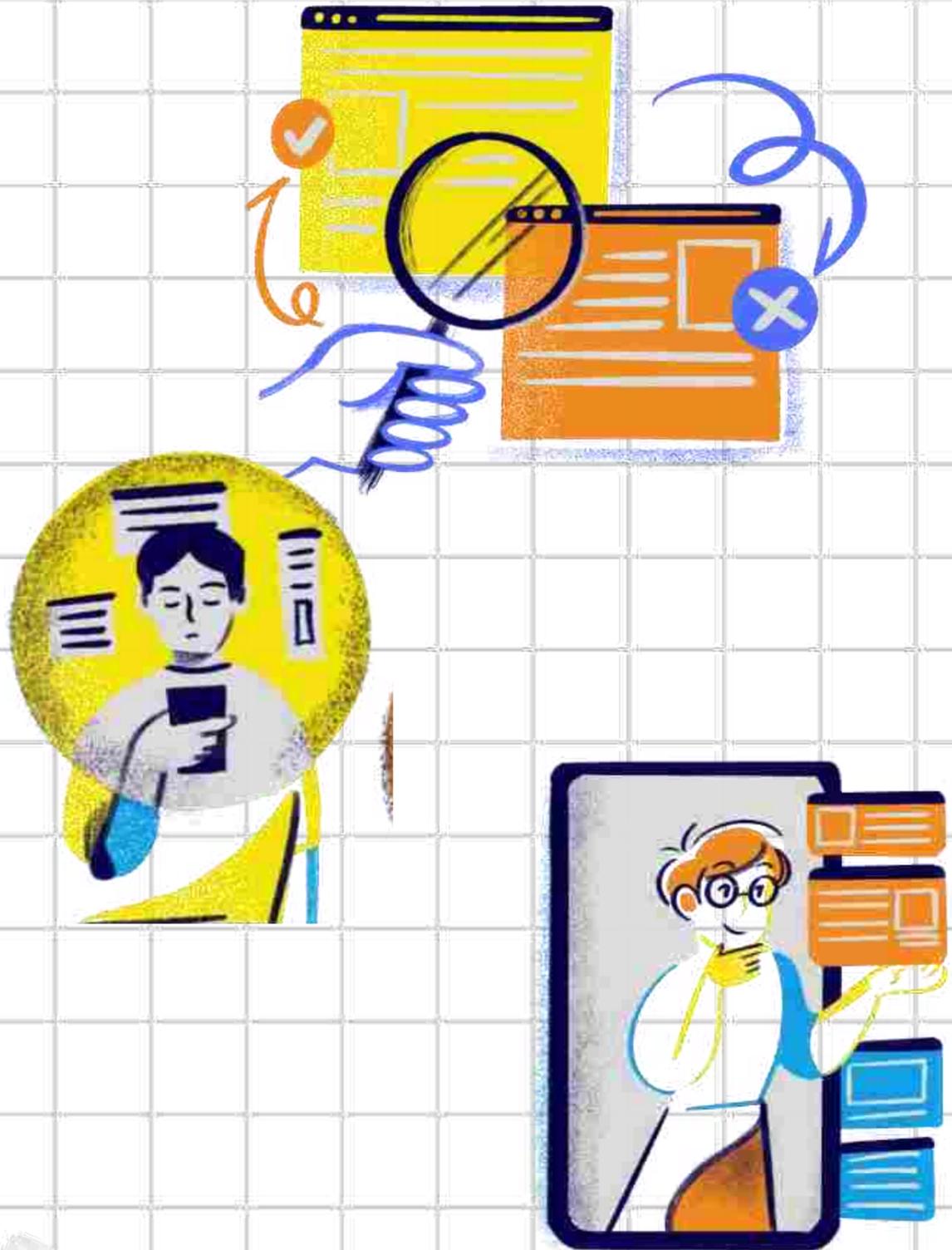
Комунікативна компетентність неможлива без вміння:

- розпізнати свою емоцію;
- висловити її словами;
- почути іншого;
- співпереживати.

ОНЛАЙН І ОФЛАЙН –
ЦЕ ДВА РІЗНІ СВІТИ КОМУНІКАЦІЇ,
І ПЕДАГОГ ПОВИНЕН УМІТИ
КЕРУВАТИ ОБОМА.

ЩО

ЗМІНЮЄТЬСЯ?

- обсяг інформації;
- швидкість реакції;
- спосіб висловлення;
- роль педагога;
- **МОЖЛИВОСТІ** зворотного зв'язку.

Френсіс Бекон

ХТО ВОЛОДІЄ СЛОВОМ –
ТОЙ ВОЛОДІЄ СВІТОМ

